

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
ELEM VƏ TƏHSİL NAZIRLIYI

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin
12.09 2022-ci il tarixli F-31 №-li əmri ilə

“Qrafik dizayn”

peşə hazırlığı üzrə səriştəəsaslı modul tipli

Təhsil Proqramı (Kurikulum)

Bakı – 2022

Mündəricat

1. Terminlər, simvollar və ixtisarlar.....	3
2. Ümumi Məlumat.....	4
3. Peşənin (ixtisasın) xüsusiyyəti və təsviri	6
4. Vəzifə və funksiyalar	Error! Bookmark not defined.
5. Tələb olunan bilik və bacarıqlar, müstəqillik və məsuliyyət səviyyəsi....	Error! Bookmark not defined.
6. Tədris planı (modul strukturu)	7
7. Modul spesifikasiyası	8
8. Attestasiya və qiymətləndirmə	14
9. Tədris edəcək pedaqoji heyətə qoyulan tələblər	15
10. Tövsiyə edilən dərslik və avadanlıq siyahısı	16

1. Terminlər, simvollar və ixtisarlar

Peşə standartı – konkret peşə sahəsi üzrə işçinin yerinə yetirməli olduğu işin məzmununa və əmək şəraitinə qoyulan minimum tələblərin məcmusudur;

Sertifikat – müəyyən istiqamət üzrə təlim nəticələrinin əldə edilməsini təsdiq edən sənəd;

Bacarıq – tapşırıqların yerinə yetirilməsi və problemlərin həll edilməsi üçün biliklərin tətbiqini və təcrübənin istifadəsini özündə birləşdirir. Bacarıq minimal vaxt və enerji (və ya hər ikisini) sərf etməklə, əvvəlcədən müəyyən edilmiş nəticələrin əldə olunmasına yönəldilmiş xüsusiyyətdir.

Bilik – təlim (öyrənmə) prosesi vasitəsilə informasiyanın mənimsənilməsinin nəticəsidir. Bilik fəaliyyət və ya təhsil sahəsi ilə bağlı fakt, prinsip, nəzəriyyə və praktikanın əsasını təşkil edir.

Kompetensiya (səriştə) – şəxsin müvafiq bilik, bacarıq və yanaşmadan istifadə edərək, fəaliyyəti peşəkar mühitdə tələb olunan standartlara uyğun icraetmə bacarığıdır;

Təlimin nəticəsi – təhsilalanın nələri bildiyini, mənimsədiyini və təlim prosesini bitirdikdən sonra nəyi edə biləcəyini göstərən, eləcə də bilik, bacarıq və kompetensiyaları (səriştələri) müəyyən edən göstəricilərdir;

Qiymətləndirmə meyarları – tədris kursu və ya modulu çərçivəsində nəzərdə tutulan təlim nəticələrini təhsilalan tərəfindən hansı səviyyədə mənimsənilməsini müəyyən etmək məqsədi ilə qiymətləndirən tərəfindən istifadə olunan ölçü vahidləridir;

2. Ümumi Məlumat

Bu təhsil programı təhsilalanların müvafiq sahə üzrə bilik, bacarıq və verdişlərə yiyələnmələrinə imkan yaratmaqla onları ictimai həyat və səmərəli əmək fəaliyyətinə hazırlayacaq. Programı uğurla başa vuran təhsilalanlar müasir əmək bazarında işcidiən tələb olunan və işəgötürənlər tərəfindən müəyyən edilən səriştələrə yiyələnəcəklər.

Təhsil programı Azərbaycan Respublikasının “Təhsil haqqında” və “Peşə təhsili haqqında” qanunlarına, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarları ilə təsdiq olunmuş “Azərbaycan Respublikasının ömürboyu təhsil üzrə Milli Kvalifikasiyalar Çərçivəsi”, “Peşə təhsilinin dövlət standartları”nın tələblərinə uyğun hazırlanmışdır.

Təhsil programının (kurikulumun) məqsədi təhsilalanları müvafiq ixtisas üzrə peşə fəaliyyəti üçün tələb olunan nəzəri və praktiki bilik və bacarıqların aşilanmasıdır. Programda verilən saatların miqdardından asılı olaraq təhsilverənlər mövzuların ardıcılığının seçimində və onlara ayrılan saatların bölgüsündə sərbəstdirlər. Təhsilalanların hazırlıq səviyyələrindən və maraq dairələrindən asılı olaraq mövzuların təlim ardıcılığını dəyişdirilə və onlara ayrılan saatların ümumi miqdarı saxlamaqla mövzular üzrə bölgüsü dəyişdirilə bilər.

Təsnifat üzrə ixtisasın şifri (kodu):	030824
Ixtisasın adı:	Qrafik dizayn
Məşğulluq təsnifatında kodu:	2166
İqtisadiyyatın əhatə olunan sahələri:	Avtomobil nəqliyyatı və xidməti
Qəbul tələbləri:	Tam orta təhsil
Peşə üçün spesifik tələblər:	<ul style="list-style-type: none">• Dil bilikləri: İngilis dili (baza (elementary) səviyyə)• Komputer bilikləri: MS Windows 8, 10
Təhsil müddəti:	146 saat
Kursun məzmunun ümumi təsviri:	Program iştirakçıları təlim müddətində Adope Photoshop və İllustrator programlarında işləmək, təsvirlər yaratmaq və onları dizayn

etmək, həmçinin emblem, logo, vizit kartı, broşür, etiket, dəvətnamə, afişa, kitab üzlüyü yaratmaq bilik və bacarıqlarına sahib ola biləcəklər.

A handwritten signature in blue ink, likely belonging to the author or a relevant official, is placed here.

3. Peşənin (ixtisasın) xüsusiyyəti və təsviri

Qrafik dizayner ixtisası üzrə təhsil programını bitirən məzun Adobe Photoshop və İllustrator programlarında təsvirlər yaratmaq və onları dizayn etmək, həmçinin emblem, logo, vizit kartı, broşür, etiket, dəvətnamə, afişə, kitab üzlüyü yaratmaq kimi tapşırıqların icrasını həyata keçirməyi bacaracaqdır.

Məşgulluq imkanları:

Təhsilini başa vurduqdan sonra məzun mətbəə-poligrafiya müəssisələrində, dizayn və reklam agentliklərində, İT məhsul istehsalı müəssisələrində qrafik dizayn işlərinin icrası üzrə çalışma biləcəkdir. Müvafiq təcrübə, bacarıq və təhsil əldə etdikdən sonra rəhbər və daha yüksək texniki vəzifələrə yüksəlmək imkanları var.

4. Tədris planı (modul strukturu)

Təhsil müddəti: 149 saat					
İxtisas: Qrafik dizayn					
№	Modular/Fənlər	Saatların miqdarı	Kurs üzrə həftəlik saatların miqdarı		
			Həftələr		
			5	5	1
1	Adobe Illustrator	80	8	8	
2	Adobe Photoshop	65	8	5	
	İmtahan				4
	Yekun: Tələbələrin məcburi dərs yükü	149	16		4

7. Modul spesifikasiyası

Tədrisi nəzərdə tutulan modulların təlim nəticələri və məzmun olaraq təsviri.

Modulun adı:	Adobe Illustrator					
Modulun tədris saati:	80 saat					
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamlandıqdan sonra məzun Adobe Illustrator programında müxtəlif dizayn işlərinin icrası üçün tələb olunan bılık və bacarıqlar əldə etmiş olacaqdır.						
Təlim nəticələri:						
A. Adobe Illustrator programının daxilolma parametrlərinin qurulması B. Alet qutularını və panelləri istifadə edərək təsvir yaratmaq. C. Təsvirləri seçmək və düzəltmək əməliyyatları. D. Rəng modellərini və rəng modlarnını istifadəsi E. Təsvirləri hazırladıqdan sonra yenidən düzəlişlər etmək. F. Mətn yaratmaq və üzərində düzəlişlər etmək. G. Təsvirlərə özəl effektler vermək. H. Statistika qrafikləri yaratmaq. I. Çap seçimlərini öyrənib sənədləri çap etmək.	Məzmun	Tədris resursları	Dərs saatı			
1.Vektorial Tərtib əməliyyatları <ul style="list-style-type: none">• Adobe Illustrator programının daxilolma parametrlərinin qurulması• Vektorial tərtib texnikalarına dair əsas bilgilerin açıqlanması.• Açılış ekranın necə açılacağını izah etmək Tətbiqetmə, kontrol və durum panelinin mahiyyətinin izahı.• Alətlər panelinin xüsusiyyətlərinin açıqlaması, xətkeş və təlimatların "guidelines" açıqlaması• Ağlılı təlimatlar, mesh tool və sərhədleyici qutu (boundin box) alətlərinin istifadəsinin açıqlanması.• Sənəddə necə hərəkət edilməyinizəhə. Yeni sənəd yaratmaq.• İş səthlərinin açıqlaması. Yaddaşda olan sənədin açılması və sənədlərin yadda saxlanması.• Alet qutusunu və panellərini istifadə edərək təsvir yaratmaq, xətt seqmenti, yay, spiral, düzbucaqlı və dairəvi mesh alətlərinin izahı və tətbiqi• Düzbucaqlı, dairəvi kənarlı düzbucaqlı, ellips, çoxkənarlı, ulduz və "lens flare" alətlərinin izahı	Təqdimat / izah / Fərdi iş /Praktiki göstərib tətbiq etdirmək	5	Qiymətləndirmə			

<ul style="list-style-type: none"> Qələm, hamarlaşdırın və silmək üçün alətlər. qələm və bağlılı nöqtəsi əlavə etmək, silmək, çevirmək alətləri. Şəkili necə izləmək lazım olduğunu izah edir. Silmə əməliyyatının necə aparılması. Təsvirləri kəsmək və bölmək. 	Təqdimat / izah / Fərdi iş / Praktiki göstərib tətbiq etdirmək	5	
Simvollar və Simvol alətləri <ul style="list-style-type: none"> Təsvirləri seçmək və düzəltmək əməliyyatlarının icrası Seçmək, birbaşa seçmək, qrup seçmək və kəmənd (lasso) alətlərinin izahı. Eyni xüsusiyətə malik təsvirlərin seçilməsi. Ayırma modunun açıqlaması. Altda qalan və görünməyən təvirlərin seçilməsi. Təsvirlərin qruplaşdırılması və ayrılması. Təsvirlərin genişləndirilməsi. Təsvirlərin nizamlanması və dağıdılması. Rəng modelləri və modların istifadəsi. Rəng modellərinin açıqlaması, rəng seçiminin izahı, rəng panellərinin açıqlaması, rəng nümunələri və rəng qruplarının izahı 	Təqdimat / izah / Fərdi iş / Praktiki göstərib tətbiq etdirmək	5	
<ul style="list-style-type: none"> Rəng modelləri və modların istifadəsi. Rəng modellərinin açıqlaması, rəng seçiminin izahı, rəng panellərinin açıqlaması, rəng nümunələri və rəng qruplarının izahı Dolğu və kontur boyama. Canlı boyama qruplarının izahı. Raster görüntüsünün boyanması. Fırçalar və panelininiz izahı. Yeni fırça yaratmaq mərhələləri. Fırça seçimləri. Fırça alətlərinin izahı. Saydamlığın açıqlaması. Opaklıq maskası. 	Təqdimat / izah / Fərdi iş /Praktiki göstərib tətbiq etdirmək	5	
<ul style="list-style-type: none"> Qarışdırma modları. Degradeler. Qəfəslər. Pattern. Təsvirləri düzəldikdən sonra yenidən düzəlişlər etmək. Təsvirləri çevirmək və deformasiya etmək. Təsvirləri birləşdirmək, Qırpmalı (crop) aləti. 	Təqdimat / izah / Fərdi iş /Praktiki göstərib tətbiq etdirmək	5	
<ul style="list-style-type: none"> Təsvirləri karışdırmaq. Təsvirləri effektlər vasitəsilə yenidən şəkilləndirmək. 3D təsvirlər 	Fərdi iş /Praktiki göstərib tətbiq etdirmək	2	

2. Vektorial Tərtib əməliyyatları	Təqdimat / izah / Fərdi iş /Praktiki göstərib tətbiq etdirmək	3	
<ul style="list-style-type: none"> Mətn yaratmaq və düzəlişlər etmək. Nöqtə mətni yaratmaq. 			
<ul style="list-style-type: none"> Mətnin necə idxl ediləcəyini izah edir. Sahə mətnini təsviri. Yol mətni yaratmağın izahı. Mətni necə seçəcəyini izahı. 	Təqdimat / izah / Fərdi iş /Praktiki göstərib tətbiq etdirmək	5	
<ul style="list-style-type: none"> Simvol formatlanması. Paraqraf formatlanması . Təsvirlərin dizayını xüsusi effektlərlə dəyişdirmə. Rasterləşdirmə effekti. Stilize effektleri Svg filtrləri 	Təqdimat / izah / Fərdi iş /Praktiki göstərib tətbiq etdirmək	5	
<ul style="list-style-type: none"> Photoshop (raster) effektlerini. Statistiki qrafiklərin yaradılması və formatlanması. Statistiki qrafiklərə aid əməliyyatlar. 	Təqdimat / izah / Fərdi iş /Praktiki göstərib tətbiq etdirmək	5	
<ul style="list-style-type: none"> Çap etmək paramatrlərini nizamlamaq və sənədi çap etmək. Kompleks təsviri çap etmək. Rəng ayırmalarını tənzimləmək. Çap işarələrinin açıqlaması, çap seçimləri 	Təqdimat / izah / Fərdi iş /Praktiki göstərib tətbiq etdirmək	5	Aralıq qiymətlən dirmə
3. VEKTORİAL DİZAYN ƏMƏLİYYATLARI	Təqdimat / izah / Fərdi iş /Praktiki göstərib tətbiq etdirmək	6	
<ul style="list-style-type: none"> Nümunə dizayn metodları izahı Emblem, logo, vizit kartı, broşür dizayn metrodlarının izahı, nümunə dizaynların hazırlanması. Etiket, dəvətnamə, afişə, kitab üzlüyü dizayn metodlarının izahı nümunə dizaynların hazırlanması. 	Təqdimat / izah / Fərdi iş /Praktiki göstərib tətbiq etdirmək	5	
<ul style="list-style-type: none"> Emblem və logo dizaynının açıqlaması. Vizit kartının necə yaradılmasının izahı və yaradılması. 	Təqdimat / izah / Fərdi iş /Praktiki göstərib tətbiq etdirmək	5	
<ul style="list-style-type: none"> Broşür dizaynının açıqlaması və yaradılması. Etiketin və Dəvətnamənin necə yaradılmasının izahı və yaradılması. 	Təqdimat / izah / Fərdi iş /Praktiki göstərib tətbiq etdirmək	5	

<ul style="list-style-type: none"> Afişa dizaynının açılması və yaradılması. Kitab kartının necə yaradılmasının izahı və yaradılması. 	Fərdi iş /Praktiki göstərib tətbiq etdirmək	5	Yekun qiymətlən dirmə
---	--	---	-----------------------

Modulun adı:	Adobe Photoshop					
Modulun tədris saati:	65 saat					
Modulun ümumi məqsədi: Bu modulu tamamladıqdan sonra məzun Adobe Photoshop programında müxtəlif dizayn işlərinin icrası üçün tələb olunan bılık və bacarıqlar əldə etmiş olacaqdır.						
Təlim nəticələri:						
A. Photoshop programını quraşdırmaq. B. Fayl növləri və rəng modunu istifadə edər. C. Photoshop programının alətlərini və menyularını istifadə edər. D. Qrafika və şəkil dizayn edər						
Məzmun	Tədris resursları	Dərs saatı	Qiymətlən dirmə			
1. PHOTOSHOP İSTİFADƏÇİSİ <ul style="list-style-type: none"> Programı quraşdırmaq Fayl növləri və xüsusiyyətləri Sənəd qısaltmaları. 	Təqdimat / izah / Fərdi iş / Praktiki göstərib tətbiq etdirmək	5				
<ul style="list-style-type: none"> Sənəd qısaltmalrı (davamı) Şəkil növləri Photoshop programını quraşdırmaq üçün lazımi sistem parametrləri. Photoshop programını əldə etmək yolları. 	Təqdimat / izah Fərdi iş Praktiki göstərib tətbiq etdirmək	5				
<ul style="list-style-type: none"> Photoshop programını yükleyən zaman keçilən mərhələlərin açılması Programın xüsusiyyətləri Photoshop alətlərini misallar ilə açıqlamaq 	Təqdimat / izah / Fərdi iş / Praktiki göstərib tətbiq etdirmək	5				
<ul style="list-style-type: none"> Photoshop menularının xüsusiyyətlərini misallarla açıqlamaq Photoshop programının nizamlamaları Alet və menuların istifadəsi Fayl növləri və rəng modunun istifadəsi 	Təqdimat / izah / Fərdi iş / Praktiki göstərib tətbiq etdirmək	5				

<ul style="list-style-type: none"> Fayl növləri və rəng modunun istifadəsi (davamı) Alətlər panelində yerləşən şəkil üzərində işləmə və düzəltmə alətlərinin istifadə məqsədləri Şəkil üzərində işləmə əmrləri Şəkil üzərində işləmə əmrlərinin yerləşdiyi menular Layer quruluşunun açıqlaması 	Təqdimat / izah / Fərdi iş /Praktiki göstərib tətbiq etdirmək	5	
<ul style="list-style-type: none"> Layer quruluşunun açıqlaması (davamı) Şəkil filtrləmə tətbiqinin istifadə məqsədlərinin açıqlaması 	Təqdimat / izah / Fərdi iş /Praktiki göstərib tətbiq etdirmək	5	
<ul style="list-style-type: none"> Alətlər panelində yerləşən şəkil üzərində işləmək alətlərinin istifadəsi. Şəkil üzərində əməliyyatlar əmrlərinin istifadəsi 	Fərdi iş /Praktiki göstərib tətbiq etdirmək		
<ul style="list-style-type: none"> Şəkil üzərində əməliyyatlar əmrlərinin istifadəsi (davamı) Şəkil filtrləri 	Təqdimat / izah / Fərdi iş /Praktiki göstərib tətbiq etdirmək	2	Aralıq qiymətləndirmə
2. Rəqəmsal şəkil üzərində iş əməliyyatları Photoshop programının alət və menularının istifadəsi	Təqdimat / izah / Fərdi iş /Praktiki göstərib tətbiq etdirmək	3	
<ul style="list-style-type: none"> Photoshop programının alət və menularının istifadəsir (davamı) Alətlər panelinin komponentlərinin izahı Alətlər paneli komponenlərinin istifadə yerlerinin misallarla açıqlanması Fayl, görüntü, görünüş, layout, pəncərə, 3b menularının istifadəsini misallarla açıqlanması 	Təqdimat / izah / Fərdi iş /Praktiki göstərib tətbiq etdirmək	5	
<ul style="list-style-type: none"> Seçimlər (option) menusu komponentlərinin açıqlaması İşçi sahə Alətlər paneli ikonlarının istifadəsi Fayl, görüntü, görünüş, layout, pəncərə, 3b menularının istifadəsi 	Təqdimat / izah / Fərdi iş /Praktiki göstərib tətbiq etdirmək	5	
<ul style="list-style-type: none"> Fayl, görüntü, görünüş, layout, pəncərə, 3b menularının istifadəsi (davamı) Seçimlər menusunun istifadəsi Qrafika və rəsm dizaynı 	Təqdimat / izah / Fərdi iş /Praktiki göstərib tətbiq etdirmək	5	

<ul style="list-style-type: none"> Layerlər atlmenusu və xüsusiyyətlərinin açıqlanması 			
<ul style="list-style-type: none"> Layerlər atlmenusu və xüsusiyyətlərinin açıqlanması (davamı) Filtr və xüsusiyyətlərinin izahı Şəkil rəngləmə əməliyyatları Şəkil düzəltmə(retouch) əməliyyatlarının izahı 	Təqdimat / izah / Fərdi iş /Praktiki göstərib tətbiq etdirmək	5	
<ul style="list-style-type: none"> Şəkil birləşdirmə əməliyyatının mərhələləri Resim birləştirme işlem basamaklarını sıralar Vizual dizayn etmə əməliyyatları Layerlərin düzəldirməsi 	Təqdimat / izah / Fərdi iş /Praktiki göstərib tətbiq etdirmək	5	
<ul style="list-style-type: none"> Rəsm üzərində rəngləmə və düzəltmə əməliyyatlarının istifadəsi Rəsm dizaynı 	Təqdimat / izah / Fərdi iş /Praktiki göstərib tətbiq etdirmək	4	Yekun qiymətlən dirmə

8. Attestasiya və qiymətləndirmə

Təhsil programı üzrə attestasiya və qiymətləndirmə Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyinin 13 mart 2019-cu il tarixli KQ-06 nömrəli Kollegiya Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Peşə təhsili pilləsində təhsilalanların attestasiyasının aparılması Qaydası” əsasında həyata keçirilir.

Modullar üzrə qiymətləndirmədə test sualları, sual-cavab, praktiki tapşırığı və praktiki keysin həlli kimi qiymətləndirmə üsullarından istifadə edilə bilər.

Təhsil programı üzrə attestasiya və qiymətləndirmə prosesindən müvəffəqqiyət əldə edilmiş təhsilalanlar peşə təhsili haqqında sertifikat əldə edəcəkdir.

9. Tədris edəcək pedaqoji heyətə qoyulan tələblər

Tədris aparacaq mühəndis-pedaqoji heyət üzvünün müvafiq peşə-ixtisas sahəsi üzrə baza təhsili (ali, orta ixtisas) və ixtisas üzrə stajı (azı 3 il istehsalat və ya pedaqoji təcrübəsi) olmalı, tədris etdiyi modullar baza ixtisasına uyğun gəlməlidir. Təlimçi tələbələr və həmkarları ilə ənsiyyət qurmaq bacarığına, əlaqələndiricilik, istiqamətvericilik, əməkdaşlıq, tədqiqatçılıq, özünü təhsil və idarəçilik bacarığı, öz fəaliyyətini təqdim etmək və qabaqcıl pedaqoji təcrübələrdən bəhrelənmək bacarığı; ədalətlilik, məsuliyyətlilik və cavabdehlik, xüsusiyyətlərinə malik olmalıdır.

Tələbələrin ixtisasları üzrə dövrün tələbatına uyğun elmi-nəzəri bilikli mütəxəssis, tədqiqatçı kimi yetişmələrinə çalışmalı, müasir texnika, yeni istehsal və pedaqoji texnologiyalardan istifadə etmək, innovativ təlim metodlarından, müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyalarından istifadə etmək bacarığı aşılmalıdır.

10. Tövsiyə edilən dərslik və avadanlıq siyahısı

Tövsiyyə edilən texniki təchizat və avadanlıq siyahısı:

Nəzəri dərslərin tədrisi - müxtəlif texniki vasitə (sürətli internet, kompüter və proyektor) ilə təchiz edilmiş sinif otağı

Praktiki dərslərin tədrisi – praktiki avadanlıq, alət və təchizata malik laboratoriya

- Müəllim üçün: Min. 16 gb RAM, üzərində Raid Controller və şəbəkə kartları, i5 ve ya i7 yeni nəsil kompüter
- Teləbələr üçün: min. 8 gb RAM və i5, i7 yeni nəsil kompüter

16

A handwritten signature in black ink, appearing to be "Zeynət H." followed by the number "16" at the end.